P9_TA(2021)0084

Evropský semestr: hledisko zaměstnanosti a sociální hledisko v roční strategii pro udržitelný růst na rok 2021

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. března 2021 o evropském semestru pro koordinaci hospodářské politiky: hledisko zaměstnanosti a sociální hledisko v roční strategii pro udržitelný růst na rok 2021 (2020/2244(INI)

(2021/C 474/10)

Evropský parlament,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 17. září 2020 nazvané „Roční strategie pro udržitelný růst 2021“ (COM(2020)0575),

— s ohledem na návrh společné zprávy Komise a Rady o zaměstnanosti, který dne 18. listopadu 2020 předložila Komise (COM(2020)0744),

— s ohledem na Hospodářský výhled Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), svazek 2020, vydání 2 ze dne 1. prosince 2020,

— s ohledem na zprávu Mezinárodní organizace práce (MOP) ze dne 2. prosince 2020 o světových mzdách v letech 2020–21 a o minimálních mzdách v časech COVID-19 a na zpravodaje MOP o COVID-19 a světě práce,

— s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2017 o evropském pilíři sociálních práv [1],

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. ledna 2020 nazvané „Silná sociální Evropa pro spravedlivou transformaci“ (COM(2020)0014),

— s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030,

— s ohledem na cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje, zejména cíle 1, 3, 4, 5, 8, 10 a 13,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. května 2020 nazvané „Chvíle pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci“ (COM(2020)0456),

— s ohledem na Nástroj pro oživení a odolnost,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. května 2020 s názvem „Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení“ (COM(2020)0442),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. listopadu 2017 o boji proti nerovnostem jakožto nástroji k podpoře tvorby pracovních míst a růstu [2],

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. května 2020 s názvem „Upravený pracovní program Komise na rok 2020“ (COM(2020)0440),

— s ohledem na návrh nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19 (COM(2020)0441), který předložila Komise dne 28. května 2020,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 1. července 2020 nazvané „Evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost“ (COM(2020)0274),

---

[1] Úř. věst. C 242, 10.7.2018, s. 24.
[2] Úř. věst. C 356, 4.10.2018, s. 89.

Čtvrtek 11. března 2021

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. února 2020 nazvané „Formování digitální budoucnosti Evropy“ (COM(2020)0067),

— s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 1. července 2020, který doprovází návrh doporučení Rady „Most k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi“ (SWD(2020)0124),

— s ohledem na svůj postoj ze dne 10. července 2020 o návrhu rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států ([3]),

— s ohledem na svůj postoj ze dne 8. července 2020 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013, pokud jde o zdroje na zvláštní příděl pro Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí ([4]),

— s ohledem na evropskou hospodářskou prognózu z jara 2020, kterou zveřejnila Komise dne 6. května 2020,

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 18. září 2020 k důstojným minimálním mzdám v celé Evropě ([5]),

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 16. července 2020 k plánu na podporu oživení Evropy a víceletému finančnímu rámci na období 2021–2027 ([6]),

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Společné minimální standardy v oblasti pojištění v nezaměstnanosti – konkrétní krok k účinnému provádění evropského pilíře sociálních práv“ ([7]),

— s ohledem na studii Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound) ze dne 24. června 2020 „COVID-19: Politické reakce v Evropě“,

— s ohledem na politické směry pro příští Evropskou komisi (2019–2024) s názvem „Unie, která si klade vyšší cíle“, které dne 9. října 2019 představila předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová,

— s ohledem na evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Radou, Komisí a Parlamentem dne 17. listopadu 2017,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. března 2020 „Nová průmyslová strategie pro Evropu“ (COM(2020)0102),

— s ohledem na studii OECD ze dne 15. června 2018 „Sociální výtah mimo provoz? Jak podpořit sociální mobilitu“,

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1158 ze dne 20. června 2019 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU ([8]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 26. května 2016 nazvané „Chudoba z hlediska rovnosti žen a mužů“ ([9]),

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 19. září 2018 k propasti v digitálních dovednostech žen a mužů ([10]),

---

([3]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0194.
([4]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0180.
([5]) Úř. věst. C 429, 11.12.2020, s. 159.
([6]) Úř. věst. C 364, 28.10.2020, s. 124.
([7]) Úř. věst. C 97, 24.3.2020, s. 32.
([8]) Úř. věst. L 188, 12.7.2019, s. 79.
([9]) Úř. věst. C 76, 28.2.2018, s. 93.
([10]) Úř. věst. C 440, 6.12.2018, s. 37.

— s ohledem na průzkum pracovních podmínek nadace Eurofound a na její souhrnnou zprávu o šestém průzkumu pracovních podmínek v Evropě (aktualizace z roku 2017),

— s ohledem na společnou zprávu Komise a nadace Eurofound nazvanou „Jak komputerizace proměňuje pracovní místa: důkazy vyplývající z průzkumu pracovních podmínek v Evropě Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound)“, uveřejněnou v roce 2019,

— s ohledem na studii výzkumné služby Evropského parlamentu (EPRS), oddělení vědeckých prognóz (STOA), ze dne 31. března 2020 s názvem „Reforma vzdělávacích systémů v digitálním věku“,

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2018 o pečovatelských službách v EU pro větší rovnost žen a mužů ([11]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. června 2016 nazvané „Evropský program pro ekonomiku sdílení“ (COM(2016)0356),

— s ohledem na své usnesení ze dne 11. září 2018 o možnostech opětovného začlenění pracovníků, kteří se zotavují z úrazu a nemoci, do kvalitních zaměstnání ([12]),

— s ohledem na rozhovory se zástupci vnitrostátních parlamentů o prioritách evropského semestru na rok 2021,

— s ohledem na své usnesení ze dne 17. prosince 2020 o silné sociální Evropě pro spravedlivou transformaci ([13]),

— s ohledem na společnou zprávu Komise a OECD ze dne 19. listopadu 2020 nazvanou „Stručný pohled na zdraví: Evropa 2020 – cyklus Stav zdraví v EU“,

— s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 20. února 2013 nazvaný „Investice do zdraví“ (SWD(2013)0043),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. dubna 2014 o účinných, dostupných a odolných systémech zdravotní péče (COM(2014)0215),

— s ohledem na stanovisko skupiny odborníků Komise na účinné způsoby investování do zdraví ze dne 25. listopadu 2020 ohledně organizace odolných systémů zdravotní a sociální péče po pandemii onemocnění COVID-19,

— s ohledem na závěry Rady ze dne 17. října 2019 ohledně ekonomiky blahobytu,

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Rozpočtového výboru a Výboru pro kulturu a vzdělávání,

— s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A9-0026/2021),

A. vzhledem k tomu, že podle prvních odhadů Eurostatu týkajících se ročního růstu za rok 2020 ([14]) klesl HDP v eurozóně o 6,8 % a v EU o 6,4 %; vzhledem k tomu, že podle evropské hospodářské prognózy ze zimy 2020 HDP EU v roce 2021 mírně poroste o 1,4 % a HDP eurozóny poroste o 1,2 %, přičemž hospodářská výkonnost EU se v roce 2022 sotva vrátí zpět na úroveň před pandemií; vzhledem k tomu, že růst soukromé spotřeby bude v roce 2022 podle prognóz mírný, což bude zejména důsledek přetrvávající nejistoty, pokud jde o pracovní a příjmové perspektivy, a pravděpodobně to povede k většímu preventivnímu šetření; vzhledem k tomu, že kapitálové výdaje by na druhé straně měly těžit z vysoce akomodativní měnové politiky, větších veřejných investic a z vládních systémů cílené podpory podniků; vzhledem k tomu, že roční strategie pro udržitelný růst nevzala v potaz scénář třetí či další vlny pandemie COVID-19, které by mohly stávající stav ekonomické a sociální krize ještě více zhoršit;

([11]) Úř. věst. C 363, 28.10.2020, s. 80.
([12]) Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 9.
([13]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0371.
([14]) Předběžný bleskový odhad Eurostatu ze dne 2. února 2021: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/portlet_file_entry/2995521/2-02022021-AP-EN.pdf/0e84de9c-0462-6868-df3e-dbacaad9f49f

Čtvrtek 11. března 2021

B. vzhledem k tomu, že v některých členských státech nebyly zatím plně využity fondy a programy EU stanovené ve víceletém finančním rámci (VFR) na období 2014–2020; vzhledem k tomu, že financování nástroje na podporu oživení Next Generation EU, především Nástroje pro oživení a odolnost, bude k dispozici až poté, co členské státy ratifikují rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ([15]);

C. vzhledem k tomu, že orgány EU uznaly při mnoha příležitostech, že je nutné přijímat opatření, která by řešila nerovnosti v oblasti zdraví a chránila zdraví obyvatel během stávající ekonomické recese ([16]);

D. vzhledem k tomu, že rozšíření onemocnění COVID-19 zvrátilo pozitivní vývoj míry zaměstnanosti, který v zemích EU-27 trval posledních šest let, což vedlo ke snížení počtu pracujících osob o zhruba 6,1 milionu ve druhém čtvrtletí roku 2020 a k předpokládanému snížení o 4,5 % za rok 2020 ([17]); vzhledem k tomu, že podle Eurostatu žilo v roce 2019, tj. před pandemií, 8,5 % obyvatel EU mladších šedesáti let v domácnostech, v nichž dospělí pracovali během uplynulého roku méně než 20 % maximální týdenní pracovní doby, a čelili tak znepokojivé chudobě pracujících ([18]); vzhledem k tomu, že nejisté zaměstnání je stále závažným problémem, který má negativní dopady na pracovní trhy; vzhledem k tomu, že pracovníci, kteří si udrželi zaměstnání, se potýkají s výrazným snížením počtu odpracovaných hodin, a tedy i ztrátou příjmů, a že tento vývoj má největší dopad na pracovníky, kteří patří k ohroženým skupinám; vzhledem k tomu, že je obzvláště znepokojivá skutečnost zjištěná ve zprávě nadace Eurofound, podle níž pokles počtu zaměstnaných v EU-27 byl v první vlně pandemie spojen s větším odchodem do nečinnosti než do nezaměstnanosti a že výsledkem je oslabování spojení s trhem práce ([19]);

E. vzhledem k tomu, že průměrný počet odpracovaných hodin by se měl zvyšovat rychleji než počet pracovníků a zaměstnanost může zároveň dále poklesnout po ukončení režimů zkrácené pracovní doby; vzhledem k tomu, že realokace pracovníků je zpravidla dlouhodobý proces, a očekává se tudíž, že zaměstnanost v roce 2021 mírně poklesne; vzhledem k tomu, že navzdory hospodářskému oživení očekávanému v příštím roce má míra nezaměstnanosti v EU dále vzrůst ze 7,7 % v roce 2020 na 8,6 % v roce 2021 a v roce 2022 má podle očekávání klesnout na 8,0 %, přičemž budou přetrvávat rozdíly mezi členskými státy ([20]);

F. vzhledem k tomu, že investice, které mohou vést k vyšší souhrnné produktivitě výrobních faktorů, by měly být oceněny v kontextu dosavadních smíšených výsledků, včetně pomalého ekonomického oživování před pandemií a nárůstu nejistých pracovních podmínek; vzhledem k tomu, že probíhající transformace dvojího druhu, tedy ekologická a digitální, bude mít značné, ale odlišné dopady na zaměstnanost v závislosti na odvětví, regionu a druhu pracovníka; vzhledem k tomu, že tak vzniknou nové příležitosti, avšak v mnoha regionech a průmyslových odvětvích také podstatné náročné sociálně-ekonomické úkoly; vzhledem k tomu, že EU potřebuje společnou strategii, která by byla oporou pro dotčené pracovníky a podniky, aby bylo zajištěno, že nikdo nebude opomenut; vzhledem k tomu, že koronavirová krize tyto dopady urychlila, zejména pokud jde o trendy na trhu práce, a pravděpodobně také ovlivní požadavky na vzdělání, odborný výcvik a zvyšování kvalifikace; vzhledem k tomu, že pandemie onemocnění COVID-19 přinesla významné změny v praktickém fungování trhu práce, neboť více než třetina pracovníků v EU musela začít pracovat z domova ([21]); vzhledem k tomu, že odpojení se od práce by mělo být základní zásadou, díky níž se pracovníci mohou mimo pracovní dobu přestat zabývat pracovními úkoly a pracovní elektronickou komunikací, aniž by pro ně z toho mohly vyplývat jakékoli následky, a těšit se tak odpovídající rovnováze mezi prací a soukromým životem;

([15]) Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom (Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1).

([16]) Poznámka Rady ze dne 16. října 2020 týkající se návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program činnosti Unie v oblasti zdraví na období 2021–2027 a zrušuje nařízení (EU) č. 282/2014 (program „EU pro zdraví“) a usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. července 2020 o strategii EU v oblasti veřejného zdraví po skončení pandemie COVID-19 (přijaté texty, P9_TA(2020)0205).

([17]) Návrh společné zprávy Komise a Rady o zaměstnanosti předložený Komisí dne 18. listopadu 2020 (COM(2020)0744).

([18]) Eurostat, *Více než 20 % populace v EU bylo v roce 2019 ohroženo chudobou nebo sociálním vyloučením* (*Over 20 % of EU population at risk of poverty or social exclusion in 2019*), Evropská komise, Lucemburk, 2020.

([19]) Eurofound, *COVID-19: Některé důsledky pro zaměstnanost a pracovní život* (*Some implications for employment and working life*), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2021 (bude vydáno).

([20]) J. Hurley, *COVID-19: A tale of two service sectors*, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2021.

([21]) Eurofound, *Living, working and COVID-19 (Život, práce a COVID-19)*, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2020, s. 9.

G. vzhledem k tomu, že před COVID-19 byly ekonomické trendy v ročních přezkumech evropského semestru obecně popisovány jako pozitivní, ačkoliv existovaly rozdíly mezi členskými státy; vzhledem k tomu, že existují důkazy, že mezi lidmi i mezi státy a regiony i v těchto státech a regionech nerovnosti přetrvávají a vzrůstají; vzhledem k tomu, že tato situace vede k řadě rozdílů, které vyžadují meziodvětvový přístup, aby bylo možné zajistit rovnost příležitostí a důstojný život všech skupin obyvatelstva; vzhledem k tomu, že zatímco některým regionům řešícím více problémů s dekarbonizací svého průmyslu je určena finanční podpora, např. Fond pro spravedlivou transformaci, jiné regiony, které jsou příliš závislé na cestovním ruchu a souvisejících službách, nejsou způsobilé pro zvláštní fondy pro transformaci, ačkoliv některé z těchto regionů jsou oblasti s nejvyšší mírou nezaměstnanosti; vzhledem k tomu, že podpora poskytovaná v souvislosti s onemocněním COVID-19 pracovníkům a podnikům se mezi členskými státy značně liší; vzhledem k tomu, že globální výzvy, jako je digitalizace a boj proti změně klimatu, přetrvávají bez ohledu na krizi vyvolanou pandemií COVID-19 a vyžadují provedení spravedlivé transformace tak, aby nikdo nebyl opomenut;

H. vzhledem k tomu, že krize COVID-19 vedla ke zhoršení nerovnosti mezd ve světě, kterou jen částečně vyrovnávají státní dotace a politiky minimální mzdy, což vede k závažné nejistotě zaměstnání a nedostatku ochrany; vzhledem k tomu, že socioekonomickými důsledky krize a následným nárůstem nerovností jsou nejvíce zasaženi lidé s nižšími platy, neúměrně tedy ženy a mladí lidé, u nichž je rovnováha mezi prací a soukromým životem již tak narušena;

I. vzhledem k tomu, že systémy sociální ochrany se v jednotlivých členských státech liší a je na ně vyvíjen velký tlak v tom smyslu, aby zmírnily sociální dopady krize a zajistily každému důstojné životní podmínky a přístup k základním službám, jako je zdraví, vzdělávání a bydlení; vzhledem k tomu, že náklady na bydlení a péči o děti mohou vést domácnosti k chudobě a že je nutné vzít to v úvahu při měření chudoby pracujících a začlenit náklady na bydlení do standardních ukazatelů zpráv o sociálních dopadech; vzhledem k tomu, že v roce 2018 bydlelo 9,6 % obyvatel z EU-27 v domácnostech, které vynakládaly 40 % i více ekvivalentu svého disponibilního příjmu na bydlení, ačkoli mezi jednotlivými členskými státy EU byly zaznamenány značné rozdíly; vzhledem k tomu, že chudoba pracujících v EU od hospodářské a finanční krize z roku 2008 roste a odhaduje se, že chudobou je ohroženo 10 % pracujících v EU ([22]);

J. vzhledem k tomu, že míra nezaměstnanosti u mladých lidí vinou krize COVID-19 vzrostla, takže v září 2020 dosáhla 17,1 % a očekává se, že dále poroste; vzhledem k tomu, že 11,6 % mladých lidí ve věku mezi 15 a 24 lety není zaměstnaných ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET); vzhledem k tomu, že koronavirová krize ovlivnila přístup znevýhodněných sociálních skupin ke vzdělání, tedy skupin, jako jsou rodiče samoživitelé, rodiny s nízkými příjmy a velké rodiny, pro které je obtížné získat digitální vybavení pro vzdělávání svých dětí a pokrýt náklady na toto vybavení; vzhledem k tomu, že prohlubující se nerovnosti mezi generacemi ovlivňují udržitelnost našeho sociálního systému a rovněž naše demokratické zdraví; vzhledem k tomu, že ekonomický dopad bude mít dlouhodobé negativní důsledky pro zaměstnanost mladých lidí a že tito mladí lidé by mohli mít méně příležitostí či horší příležitosti a špatné pracovní podmínky;

K. vzhledem k tomu, že ženy jsou obzvláště zranitelné vůči změnám na pracovním trhu kvůli povinnostem péče o závislé osoby, nerovnému rozdělení neplacené práce v domácnosti a práce spojené s péčí o děti, diskriminaci související s těhotenstvím a mateřstvím, profesní segregaci a nejistější povaze svých pracovních vztahů; vzhledem k tomu, že z mezioborového hodnocení vychází, že ženy ve zranitelných skupinách, jako jsou mladé ženy s dětmi a zejména matky samoživitelky, romské ženy, ženy se zdravotním postižením nebo ženy s přistěhovaleckým původem, jsou zpravidla v horším postavení ([23]);

([22]) Eurostat, *Desetina zaměstnaných osob v roce 2018 ohrožena chudobou* (*1 in 10 employed persons at risk of poverty in 2018*), Evropská komise, Lucemburk, 2020. https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200131-2

([23]) Poradní výbor pro rovné příležitosti žen a mužů, *Opinion on Intersectionality in Gender Equality Laws, Policies and Practices*, Evropský institut pro rovnost žen a mužů, Vilnius, 2020.

Čtvrtek 11. března 2021

L. vzhledem k tomu, že rozdíl v zaměstnanosti žen a mužů (11,4 %), rozdíl v odměňování žen a mužů (14 %) a rozdíl v penzích mezi ženami a muži (30 %) je stále nepřijatelně vysoký; vzhledem k tomu, že odstranění rozdílu v zaměstnanosti žen a mužů je sociálním a ekonomickým imperativem s ohledem na důsledky tohoto rozdílu v životě žen, včetně jejich finančního zabezpečení a kvality života, a s ohledem na přetrvávající ekonomické náklady spojené s tímto rozdílem, jež v roce 2018 dosáhly přibližně 320 miliard EUR (2,4 % HDP EU) ([24]); vzhledem k tomu, že zlepšení pracovních příležitostí pro ženy, zajištění stejné odměny mužů a žen, rovnováha mezi pracovním a soukromým životem a také odpovídající započtení doby strávené péčí o dítě v rámci penzijních plánů, a to i pro muže, jsou zásadní pro udržitelný sociální a hospodářský růst a rozvoj a dlouhodobou fiskální udržitelnost v EU;

M. vzhledem k tomu, že lidé, kteří žijí na okraji společnosti nebo trpí sociálním vyloučením a chudobou, se v důsledku pandemie COVID-19 potýkají s obzvláště velkými problémy a změny na pracovním trhu způsobené pandemií je nepřiměřeně zasáhly; vzhledem k tomu, že romské populace v EU se i nadále týkají jedny z nejhorších výsledků socioekonomických ukazatelů, neboť více než 80 % Romů čelí chudobě a sociálnímu vyloučení, pouze 43 % Romů má placené zaměstnání a počet mladých Romů, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, je neúměrně vysoký; vzhledem k tomu, že krize vyvolaná onemocněním COVID-19 měla na Romy obzvláště tvrdý dopad, zejména pokud jde o přístup ke vzdělání a odborné přípravě;

N. vzhledem k tomu, že osoby se zdravotním postižením mají v důsledku pandemie ještě omezenější přístup ke službám; vzhledem k tomu, že digitální propast – včetně digitální chudoby, nízké digitální gramotnosti a potíží v souvislosti s univerzálním designem – zvětšuje překážky přístupu osob se zdravotním postižením k sociálním právům; vzhledem k tomu, že informace získané Agenturou Evropské unie pro základní práva ukazují, že děti se zdravotním postižením se potýkají se značnými překážkami, pokud jde o přístup ke vzdělávání ([25]);

O. vzhledem k tomu, že se během pandemie COVID-19 zvýšila nezaměstnanost mezi dočasnými pracovníky; vzhledem k tomu, že každý pátý pracovník v EU má práci nízké kvality; vzhledem k tomu, že se v příštím desetiletí očekává další nárůst polarizace pracovních míst a atypických forem zaměstnání a větší počet pracovních míst na horním a spodním konci spektra dovedností ([26]) vzhledem k tomu, že technologické změny a využívání umělé inteligence by mohly výrazně změnit trh práce; vzhledem k tomu, že by to mohlo vést k dalším nerovnostem v příjmech; vzhledem k tomu, že poptávka po pracovní síle byla trvale nejslabší uprostřed příjmové stupnice, a to především v období recese a snižování zaměstnanosti v letech 2008 až 2013 ([27]); vzhledem k tomu, že pandemie pravděpodobně tento trend ještě posílí; vzhledem k tomu, že pracovní místa s nízkou kvalifikací budou pro společnosti vždy zásadní a že musí nabídnout důstojnou mzdu a podmínky; vzhledem k tomu, že trh práce čelí rychlému přechodu na ekologičtější a digitálnější prostředí, což vytváří pracovní místa, která vyžadují aktualizované dovednosti, a vzhledem k tomu, že je nutně zapotřebí se zaměřit na strategii odborné přípravy, rekvalifikace a rozšiřování dovedností zaměstnanců všeho věku; vzhledem k tomu, že to musí být zároveň spojeno se zlepšováním pracovních podmínek a vytvářením nových kvalitních pracovních míst pro všechny;

P. vzhledem k tomu, že udržitelný rozvoj je základním cílem Evropské unie a že sociální udržitelnost je základním předpokladem pro spravedlivou ekologickou, digitální a demografickou transformaci podporující začlenění; vzhledem k tomu, že sociálně tržní hospodářství je založeno na dvou doplňujících se pilířích, konkrétně na prosazování hospodářské soutěže a na zásadních opatřeních v oblasti sociální politiky, což by mělo vést k dosažení plné zaměstnanosti a sociálního pokroku; vzhledem k tomu, že udržitelný rozvoj má tři pilíře, a to ekonomický, sociální a environmentální; vzhledem k tomu, že udržitelný rozvoj je založen mimo jiné na plné zaměstnanosti a sociálním pokroku; vzhledem k tomu, že se jedná o základní cíl Evropské unie stanovený v čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „SEU“);

([24]) Eurofound, *„Women and labour market equality: Has COVID-19 rolled back recent gains?“ (Ženy a nerovnost na pracovním trhu: Oslabil COVID-19 nedávné výdobytky?)* Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2020.

([25]) Agentura Evropské unie pro základní práva, *Coronavirus pandemic in the EU – fundamental rights implications: focus on social rights (Koronavirová pandemie v EU – dopad na základní práva: zaměření na sociální práva)*, Věstník 6, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2020.

([26]) Eurofound, *Vzestupná konvergence v EU: pojmy, měření a ukazatele*, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2018.

([27]) Evropská komise, *Labour market and wage developments in Europe defy economic slowdown*, Evropská komise, Brusel, 2019.

Q. vzhledem k tomu, že nerovnosti v oblasti zdraví způsobené socioekonomickým postavením byly značné již před koronavirovou krizí; vzhledem k tomu, že navyšování střední délky života v EU se zpomalilo a začalo stagnovat; vzhledem k tomu, že koronavirová krize zhoršila stav tělesného a duševního zdraví, zejména v případě nejzranitelnějších skupin;

R. vzhledem k tomu, že dopad onemocnění COVID-19 zhoršily již existující nerovnosti, které se za posledních deset let nepřestávají zvětšovat; vzhledem k tomu, že snižování investic do veřejných služeb, které přišlo po celosvětové finanční krizi, prohloubilo nerovnosti, pokud jde o potřeby v oblasti zdraví;

S. vzhledem k tomu, že se objevily nebo posílily nové formy zaměstnanosti, od kterých se očekává, že značně promění způsob práce v budoucnosti, například práce na dálku a nestandardní způsoby práce; vzhledem k tomu, že se během omezení volného pohybu osob rovněž objevily nové fenomény a stávající trendy se prohloubily, např. rozostřování hranice mezi pracovním a soukromým životem, nárůst domácího násilí, zdravotní problémy pracovníků nejenom přímo spojené s pandemií COVID-19, např. muskuloskeletální poruchy a psychické potíže, jakož i problémy s udržením rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem v nových pracovních podmínkách a nutnost kombinovat práci s pečovatelskými povinnostmi a často také s domácí výukou;

T. vzhledem k tomu, že pandemie vyostřila nerovnosti v sociální a zdravotní sféře ([28]) v případě celé řady skupin, např. dětí v rodinách s nízkými příjmy a starších lidí, a vzhledem k tomu, že se předpokládá, že jedním z vedlejších důsledků pandemie COVID-19 bude zhoršení míry chudoby, která postihuje nové skupiny občanů (více než 90 milionů občanů v EU je nyní ohroženo chudobou ([29])); vzhledem k tomu, že Eurofound navrhuje doplnit srovnávací přehled sociálních ukazatelů doprovázející evropský pilíř sociálních práv dalšími indikátory, jako je kvalita pracovních míst, sociální spravedlnost a rovné příležitosti, spolehlivé sociální systémy a spravedlivá mobilita;

U. vzhledem k tomu, že klíčovou součástí sociálního modelu EU je sociální dialog, neboť přispívá k nalezení na míru šitých řešení pro pracovní trh; vzhledem k tomu, že podle zpráv o jednotlivých zemích v rámci evropského semestru došlo v celé EU k oslabení sociálního dialogu a ke snížení rozsahu krytí prostřednictvím kolektivního vyjednávání, a to v důsledku procesu decentralizace jako dopadu krize v roce 2008 a reforem pracovního trhu, které byly zavedeny v některých členských státech; vzhledem k tomu, že podle nadace Eurofound bylo zapojení sociálních partnerů do navrhování opatření v oblasti trhu práce v reakci na onemocnění COVID-19 v řadě členských států omezenější, než by bylo v běžné situaci ([30]);

V. vzhledem k tomu, že v EU přetrvává výrazná příjmová nerovnost; vzhledem k tomu, že soutěž ve snižování daní a nákladů práce škodí jednotnému trhu i soudržnosti mezi členskými státy; vzhledem k tomu, že dobře koncipované progresivní daňové systémy a systémy dávek, sociální investice a poskytování kvalitních veřejných a sociálních služeb jsou klíčovým nástrojem, který brání předávání znevýhodnění z jedné generace na další;

W. vzhledem k tomu, že pandemie měla výrazný dopad na vzdělávací systém v EU a vedla k uzavření škol, univerzit a vysokých škol; vzhledem k tomu, že nepříznivý vliv proaktivního zavírání škol na tělesné a duševní zdraví a vzdělání dětí pravděpodobně převáží přínos rozhodnutí školy uzavřít, a to zejména v oblastech, kde je populace ohrožena chudobou nebo sociálním vyloučením;

X. vzhledem k tomu, že demografická výzva vyžaduje komplexní přístup založený na kombinaci inkluzivních a nediskriminačních politických řešení v oblastech důchodů, sociálního zabezpečení a ochrany, kvalitních a přístupných služeb a infrastruktury péče o děti, starší osoby a osoby se zdravotním postižením, podpory rodin, bydlení, předškolního vzdělávání, dlouhodobé péče, zdravotnických systémů, včetně preventivní péče a psychosociální podpory, boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, integrace přistěhovalců a skloubení rodinného a pracovního života, rovnosti žen a mužů, zdravého a aktivního stárnutí, vysokých úrovní zaměstnanosti a mezd; vzhledem k tomu,

---

([28]) EuroHealthNet, *Recovering from the COVID-19 pandemic and ensuring health equity – The role of the European Semester (Oživení po pandemii COVID-19 a zajištění rovnosti v oblasti zdraví. – role evropského semestru)*, EuroHealthNet, Brusel, 2020.

([29]) Eurostat, *People at risk of poverty or social exclusion* (*Osoby ohrožené chudobou nebo sociálním vyloučením*), Evropská komise, Lucemburk, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/t2020_50/default/table?lang=en

([30]) Připravované zprávy; Eurofound, *COVID-19: Some implications for employment and working life* (COVID-19: několik dopadů na zaměstnanost a pracovní život), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2021; Eurofound, *Involvement of social partner in policy making during COVID-19* (Zapojení sociálních partnerů do tvorby politik během pandemie COVID-19), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2021.

že dobré pracovní a životní podmínky v průběhu celého života jsou klíčové pro předcházení potřebám péče, a vzhledem k tomu, že odpovídající a dostupné bydlení a kvalitní místní prostředí, včetně fyzického a sociálního aspektu a služeb, jsou důležité, neboť usnadňují nezávislý život;

Y. vzhledem k tomu, že podle zjištění nadace Eurofound počet pracovníků poskytujících dlouhodobou péči v posledních deseti letech vzrostl o jednu třetinu, přičemž se jedná o klíčové odvětví, které je třeba zohlednit, a to nejen za účelem zajišťování kvalitního života stárnoucí populace, ale také pokud jde o rovnost žen a mužů v těchto třech ohledech: v současné době převážnou část dlouhodobé péče poskytují neformální pečovatelé, z nichž většinu tvoří ženy; ženy tvoří také většinu pracovníků v tomto odvětví, což je téměř neměnná skutečnost, a většinu příjemců péče tvoří také ženy, které mají ve všech členských státech v průměru delší střední délku života než muži ([31]);

Z. vzhledem k tomu, že se nacházíme v kritickém okamžiku naší historie, kdy byl obecně zpochybněn předpoklad, že hospodářský růst se automaticky projeví ve všech oblastech společnosti; vzhledem k tomu, že jsme svědky oslabování střední třídy, stále nejistějších pracovních podmínek a zhoršování chudoby pracujících v dělnických profesích, pracovníků s nízkou kvalifikací a pracovníků platforem a rostoucí polarizace, pokud jde o příjmy a majetek; vzhledem k tomu, že kulturní a kreativní odvětví a odvětví cestovního ruchu, a to včetně kulturních akcí a představení, kulturně zaměřeného cestovního ruchu a dění v oblasti nehmotného kulturního dědictví, byly spolu s malými a středními podniky, osobami samostatně výdělečně činnými, místními a rodinnými podniky vážně ekonomicky zasaženy opatřeními přijatými s cílem zabránit šíření onemocnění COVID-19;

AA. vzhledem k tomu, že riziko chudoby mezi lidmi v nestandardních formách zaměstnání se podle všeho od začátku recese zvýšilo, přičemž tento trend ještě prohloubila současná pandemie onemocnění COVID-19;

AB. vzhledem k tomu, že navzdory hypotéze „vytlačování“ (crowding out), která převládala v ekonomickém myšlení posledních tří desetiletí, by v tomto novém ekonomickém paradigmatu ústřední roli měly hrát veřejné investice a jejich účinek v podobě opačných efektů „přitahování“ (crowding in); vzhledem k tomu, že politika soudržnosti, jakožto hlavní investiční politika EU z hlediska sociálního, hospodářského a územního rozvoje, prokázala svou efektivitu při snižování nerovností a regionálních rozdílů, zejména v nejchudších regionech; vzhledem k tomu, že sociální soudržnost je předpokladem udržitelného hospodářského růstu, tvorby pracovních míst a zaměstnanosti;

AC. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 a krize s ní spojená ukázaly, že boj proti bezdomovectví je otázkou veřejného zdraví; vzhledem k tomu, že v Evropské unii se podle odhadů každou noc musí 700 000 lidí bez domova uchýlit do přístřešků nebo spát na ulici, přičemž jejich počet se za posledních 10 let zvýšil o 70 %;

1. připomíná, že jak Komise uvedla v roční strategii pro udržitelný růst na rok 2020 a v jarním a letním balíčku evropského semestru na rok 2020, měl by evropský semestr usnadnit plnění Zelené dohody pro Evropu, evropského pilíře sociálních práv a cílů udržitelného rozvoje OSN; vítá začlenění evropského pilíře sociálních práv a cílů udržitelného rozvoje OSN do roční strategie pro udržitelný růst na rok 2021; naléhavě požaduje, aby spravedlnosti a sociálním právům byla v novém sociálním a ekonomickém modelu, který zlepšuje dobré životní podmínky lidí v EU, přisouzena stejná důležitost jako makroekonomickým cílům; zdůrazňuje ústřední úlohu srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů v evropském semestru ([32]);

2. bere na vědomí závěr Evropské fiskální rady, že je třeba přepracovat fiskální rámec s cílem omezit složitá pravidla a nejasnosti, zajistit lepší a trvalejší ochranu udržitelných vládních výdajů na podporu růstu a stanovit realistické cíle v oblasti snižování dluhu v členských státech, které neohrozí vzestupnou sociální konvergenci; naléhavě žádá Komisi o zajištění toho, aby všechny socioekonomické, makroekonomické a fiskální politiky členských států přispívaly k dílčím i celkovým cílům evropského pilíře sociálních práv, Zelené dohody pro Evropu a cílů udržitelného rozvoje OSN a byly s nimi v souladu a aby byly v rámci mnohostranného dohledu uvedeného v článku 121 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), jakož i v souvislosti s posíleným postupem při makroekonomické nerovnováze zavedeny sociální a environmentální dílčí i celkové cíle; domnívá se, že začlenění cílů udržitelného rozvoje OSN a sociálního pilíře do působnosti evropského semestru bude vyžadovat úpravu stávajících ukazatelů a vytvoření nových, které by sledovaly

([31]) Eurofound, *Long-term care workforce: employment and working conditions* (Pracovníci poskytující dlouhodobou péči: podmínky zaměstnání a pracovní podmínky), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2021.

([32]) Přehled sociálních ukazatelů. Eurostat 2020 https://ec.europa.eu/eurostat/web/european-pillar-of-social-rights/indicators/social-scoreboard-indicators

uplatňování hospodářské a sociální politiky EU a její politiky v oblasti životního prostředí a také zajištění souladu mezi politickými cíli a rozpočtovými prostředky; vyzývá Komisi, aby neprodleně vypracovala metodiku sledování výdajů v rámci cílů udržitelného rozvoje OSN pro rozpočet EU, kterou by bylo možné rovněž použít k posouzení investic v rámci národního plánu pro oživení a odolnost;

3. uvádí, že deset let po zahájení cyklu evropského semestru týkajícího se koordinace hospodářských politik nebyly vyřešeny nevyváženosti v EU v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti, jako je segmentace trhu práce, mzdový rozptyl, rostoucí nerovnosti a chudoba, zejména dětská chudoba, ale naopak došlo k jejich zhoršení, což dokládá, že veřejné politiky v některých členských státech nebyly dostatečně výkonné, aby vytvořily spolehlivé systémy sociální ochrany a spravedlivější unijní trh práce, a že jsou zapotřebí silnější politiky a užší koordinace na úrovni EU; je pevně přesvědčen, že podpora EU musí jít nad rámec zpřístupnění finančních prostředků; zdůrazňuje, že je důležité poučit se ze současné zdravotní a hospodářské krize a v budoucnu jednat proaktivně;

4. zdůrazňuje, že je třeba posílit demokratickou odpovědnost za stávající proces hodnocení evropského semestru; vyzývá Komisi a členské státy, aby reformovaly finanční právní rámec a proces evropského semestru s cílem posílit demokratickou odpovědnost a zapojení Evropského parlamentu, posílit úlohu a zapojení unijních i vnitrostátních sociálních partnerů a chránit cíle v oblasti sociálního pokroku týkající se systémů sociálního zabezpečení a kvalitní zaměstnanosti v budoucích ozdravných programech a v rámci Zelené dohody pro Evropu;

5. zdůrazňuje, že by měl být lépe zapojen do procesu evropského semestru, a to i pokud jde o doporučení pro jednotlivé země; zdůrazňuje, že při utváření evropského semestru je důležitý inkluzivnější sociální dialog se sociálními partnery, občanskou společností, mládežnickými organizacemi a místními a regionálními orgány; zdůrazňuje, že účinná, transparentní, ucelená, na výsledky zaměřená a na výkonu založená metodika sociálního sledování, která má být vypracována pro Nástroj pro oživení a odolnost, zlepší evropský semestr tím, že bude lépe odrážet sociální, genderové a environmentální otázky a přikládat jim stejnou váhu jako fiskální koordinaci, a také tím, že bude např. věnovat větší pozornost otázkám agresivního daňového plánování, snižování chudoby, zajištění rovnosti mezi ženami a muži, sociální spravedlnosti, sociální soudržnosti a vzestupné konvergence;

6. domnívá se, že proces udržitelného semestru se musí stejnou měrou zaměřit na tři rozměry: environmentální udržitelnost, hospodářskou udržitelnost a sociální udržitelnost; opakuje, že sociální udržitelnosti lze dosáhnout pouze snižováním nerovností a chudoby, nabízením sociálních a pracovních příležitostí a sdílenou prosperitou; zdůrazňuje, že sociální spravedlnost, důstojná práce se zabezpečením životního minima, rovné příležitosti, spravedlivá mobilita a spolehlivé systémy sociálního zabezpečení jsou základními prvky spravedlivé transformace na udržitelnou a sociální EU; vyzývá Komisi, aby pečlivě posoudila rozměry roční analýzy udržitelného růstu a zajistila, aby byly plně v souladu s článkem 3 SEU, který stanoví udržitelný rozvoj jako cíl, o který EU musí usilovat na základě vyváženého hospodářského růstu a cenové stability, vysoce konkurenceschopného sociálně tržního hospodářství směřujícího k plné zaměstnanosti a společenskému pokroku, vysoké úrovně ochrany a zlepšování kvality životního prostředí; vyzývá Komisi a členské státy, aby se společně s Evropským parlamentem zaměřily na řešení těchto problémů prostřednictvím ekologicko-sociální politiky EU, která spojuje sdílenou hospodářskou prosperitu, sociální pokrok a udržitelný rozvoj;

Sociální rozměr v rámci Nástroje pro oživení a odolnost

7. vítá přijetí Nástroje pro oživení a odolnost; uznává, že Nástroj pro oživení a odolnost bude propojen s procesem evropského semestru; zdůrazňuje, že koordinace mezi oběma procesy musí být transparentní a musí podporovat zastřešující cíle EU, jako je provádění evropského pilíře sociálních práv, cílů udržitelného rozvoje OSN, strategie EU pro rovnost žen a mužů, Zelené dohody pro Evropu a digitální transformace; zdůrazňuje, že rámcem pro stanovení priorit vnitrostátních reforem a sledování jejich provádění je evropský semestr, včetně zásad evropského pilíře sociálních práv; trvá na tom, že reformy musí být založené na solidaritě, integraci, sociální spravedlnosti a spravedlivém rozdělení bohatství, s cílem vytvořit kvalitní pracovní místa a udržitelný růst, zajistit rovné příležitosti a sociální ochranu a rovný přístup k nim, aby byly chráněny ohrožené skupiny obyvatel a aby došlo ke zlepšení životních podmínek všech v EU;

8. má za to, že mají-li mít členské státy přístup k fondu, musí do svých národních plánů pro oživení začlenit opatření týkající se sociální a územní soudržnosti, dětí a mladých lidí; konstatuje, že v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost nebyly výslovně definovány ani stanoveny sociální milníky ani cíle, ale že podle přijatého nařízení by Komise měla stanovit společné ukazatele, které by se měly používat pro podávání zpráv o pokroku a pro účely monitorování a hodnocení nástroje, a měla by definovat metodiku pro vykazování sociálních výdajů, včetně výdajů na děti a mládež, v rámci tohoto nástroje; poukazuje na to, že ukazatele týkající se provádění zásad evropského pilíře sociálních práv, kvalitní zaměstnanosti, vzestupné sociální konvergence, rovnosti příležitostí a sociální ochrany a přístupu k nim, vzdělávání a dovedností a investic do přístupu dětí a mládeže ke vzdělávání, zdraví, výživě, pracovním místům a bydlení a do příležitostí s tím souvisejících v souladu s cíli záruky pro děti a záruky mladé lidi jsou obzvláště důležité; vyzývá Komisi, aby v rámci dialogu o oživení a odolnosti spolupracovala s Evropským parlamentem, se sociálními partnery a občanskou společností a definovala tyto ukazatele v souladu s těmi, které byly stanoveny v usnesení Evropského parlamentu o silné sociální Evropě pro spravedlivou transformaci, za účelem posuzování investic do národních plánů pro oživení a odolnost a jejich reforem, jakož i navrhovaných opatření k zajištění pokroku při plnění těchto cílů;

9. poukazuje na to, že členské státy navrhnou vlastním potřebám přizpůsobené národní plány pro oživení a odolnost, které budou vycházet z kritérií a přístupu Nástroje pro oživení a odolnost založeného na šesti pilířích a z priorit v oblasti investic a reforem stanovených v rámci procesu evropského semestru a které budou v souladu s jejich národními programy reforem, vnitrostátními plány v oblasti klimatu a energetiky, plány spravedlivé transformace, prováděcími plány k záruce pro mladé lidi a dohodami o partnerství a s operačními programy zřízenými pro fondy EU; připomíná, že národní plán pro oživení a odolnost každého členského státu musí obsahovat podrobné vysvětlení toho, jak plán přispívá k provádění evropského pilíře sociálních práv a jak posiluje tvorbu kvalitních pracovních míst, vzestupnou sociální konvergenci, investice do dětí a mládeže, rovnost žen a mužů a rovné příležitosti pro všechny; vybízí členské státy, aby zahrnuly rovněž sociální cíle a milníky a upřesnily odhadovanou výši investic do sociálního pokroku při jejich plnění; trvá na tom, že národní plány pro oživení a odolnost musí přispívat k dosažení cílů udržitelného rozvoje OSN, k provádění strategie EU pro udržitelný růst, jak je stanovena v Zelené dohodě pro Evropu, a k plnění zásad evropského pilíře sociálních práv; vyzývá členské státy, aby plně využívaly potenciálu, který nabízí obecná úniková doložka, na podporu podniků, které se potýkají s obtížemi a nedostatkem likvidity, zejména zlepšením přístupu malých a středních podniků k veřejným a soukromým financím, ochranou pracovních míst, mezd a pracovních podmínek osob pracujících v EU a investicemi do lidí a systémů sociálního zabezpečení;

10. vyzývá Komisi, aby sociální ukazatele ze srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů evropského semestru, a to zejména ty, které souvisejí s důstojnou prací, sociální spravedlností a rovnými příležitostmi, spolehlivými systémy sociálního zabezpečení a spravedlivou mobilitou, zahrnula do společných ukazatelů, které mají být používány v rámci Nástroje pro oživení a odolnost pro podávání zpráv o pokroku a pro monitorování a hodnocení plánů, jakož i do metodiky pro podávání zpráv o sociálních investicích, včetně záruky pro děti a záruky pro mladé lidi; zdůrazňuje, že Evropský parlament podrobně zanalyzuje akt v přenesené pravomoci, který Komise v této věci předloží, s cílem zjistit, zda jsou sociální ukazatele, srovnávací přehled a sociální metodika v souladu s danými cíli, a ověřit, zda není třeba vznést námitky;

11. je přesvědčen, že spolehlivé systémy sociálního zabezpečení založené na silných hospodářských a sociálních strukturách pomáhají členským státům reagovat na otřesy účinněji, spravedlivě a inkluzivně a rychleji se z nich zotavit; zdůrazňuje, že systémy sociálního zabezpečení přispívají k zaručení přístupu společností EU a všech osob žijících v EU k integrovaným službám a hospodářské podpoře, které potřebují pro důstojný život, a to v těchto oblastech intervence: sociální zabezpečení, zdravotní péče, vzdělávání a kultura, bydlení, zaměstnanost, spravedlnost a sociální služby pro zranitelné skupiny; dále zdůrazňuje, že systémy sociálního zabezpečení hrají klíčovou úlohu při dosahování udržitelného sociálního rozvoje, boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení a prosazování rovnosti a sociální spravedlnosti; varuje před tím, že během koronavirové krize jsou systémy sociálního zabezpečení vystaveny nebývalému tlaku, neboť se nepočítalo s pokrytím společenské poptávky vyvolané mimořádnou zdravotní a hospodářskou situací; vyzývá členské státy, aby za podpory EU posílily své systémy sociálního zabezpečení tak, aby mohly fungovat a pomáhat celé populaci, zejména v krizových situacích nebo při systémových šocích, a to i stanovením cílů pro sociální investice, které budou stejně ambiciózní jako digitální a ekologické investice;

12. vyzývá Komisi a členské státy, aby svými opatřeními na podporu oživení řešily potřeby dětí a přijaly opatření k zajištění rovného přístupu všech dětí k podpoře v raném věku, ke vzdělávání v oblasti nových technologií, k získávání nových dovedností a k etickému a bezpečnému využívání digitálních nástrojů a k příležitostem pro sociální, kulturní, duševní a fyzický rozvoj; vyzývá Komisi, aby navrhla ambiciózní strategii boje proti chudobě a vyčlenila větší rozpočet na

záruku pro děti; vyzývá Komisi, aby nadcházející zárukou pro děti zajistila dětem rovný přístup k bezplatným zdravotnickým službám, bezplatnému vzdělávání, bezplatné péči, důstojnému bydlení a přiměřené výživě;

13. domnívá se, že udržitelné reformy na podporu růstu a spravedlnosti a investice uvedené v národních plánech pro oživení a odolnost musí řešit strukturální nedostatky sociálních služeb a systémů sociální ochrany a posílit jejich odolnost; opětovně zdůrazňuje význam politiky soudržnosti, kterou chápe jako strategii k prosazování a na podporu „celkového harmonického rozvoje“ členských států a regionů, s cílem posílit hospodářský a územní rozvoj a sociální soudržnost snižováním rozdílů v rámci EU se zaměřením na nejchudší regiony; v tomto smyslu poukazuje na to, že reformy a investice do sociální a územní soudržnosti by měly rovněž přispívat k boji proti chudobě a k řešení nezaměstnanosti a vést k vytváření kvalitních a stabilních pracovních míst a k začlenění a integraci znevýhodněných skupin a umožňovat posílení sociálního dialogu, podnikání, sociální infrastruktury a systémů sociální ochrany a sociálního zabezpečení;

14. domnívá se, že má-li se zajistit odolnost EU, musíme všechny politiky zaměřit na zajištění trvalého oživení a vyvarovat se předčasného ukončení opatření a finančních nástrojů na podporu společností a pracovníků a na jejich posílení tam, kde je to zapotřebí; vítá skutečnost, že byla aktivována obecná úniková doložka v rámci Paktu o stabilitě a růstu alespoň do konce roku 2021; očekává, že zůstane aktivována do té doby, dokud bude existovat příčina odůvodňující její aktivaci; trvá na tom, že veškeré budoucí ozdravné programy by se měly zaměřit na udržitelný růst a tvorbu kvalitních pracovních míst a měly by být soudržné a neměly by bránit reformám nebo investicím do sociálního pokroku směrem k sociálním milníkům a cílům stanoveným v evropském semestru a v národních plánech pro oživení a odolnost, zejména do pokroku na cestě ke snížení chudoby a nerovností; poukazuje na to, že bude muset být zajištěna finanční podpora prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost, aby členské státy mohly těchto sociálních milníků a cílů dosáhnout; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily udržitelné investice a pomohly malým a středním podnikům a jejich zaměstnancům při přechodu na digitálnější a ekologičtější ekonomiku a při obnově hospodářské činnosti a aby braly náležitě v potaz malé a střední podniky tím, že budou analyzovat možné dopady politik fiskální konsolidace na tyto podniky, neboť malé a střední podniky jsou jedním z nejdůležitějších motorů hospodářství EU a jsou nepostradatelné pro udržitelný růst;

15. domnívá se, že je třeba zabránit procykličnosti rámce pro správu ekonomických záležitostí, která by mohla vést ke zvýšení chudoby a nerovností a k odklonu od sociálních cílů dohodnutých v rámci Nástroje pro oživení a odolnost; žádá, aby byly v souladu s článkem 9 SFEU vyhodnoceny potenciální sociální negativní důsledky deaktivace obecné únikové doložky; vyzývá Komisi a členské státy, aby v rámci dialogu o oživení a odolnosti a interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů spolupracovaly s Evropským parlamentem na navržení nezbytných změn správy ekonomických záležitostí, které zajistí sociální pokrok a ochrání nejzranitelnější skupiny před důsledky případných budoucích ozdravných programů;

16. je si vědom zásadního významu nástroje Next Generation EU, avšak vyjadřuje politování nad tím, že omezená výše rozpočtu EU spolu s tím, že je ze své povahy založen na výdajích a že podléhá zásadě vyrovnanosti, znamená, že jeho redistribuční a stabilizační funkce jsou rovněž velmi omezené; uznává význam sociální politiky a politiky soudržnosti a se zájmem očekává jejich posílení, pokud vyvstanou další potřeby; zdůrazňuje, že je proto o to důležitější plně využít všech možností VFR, nástroje Next Generation EU a systému vlastních zdrojů na podporu inkluzivní národní obnovy, sociální spravedlnosti a environmentální, hospodářské, sociální a inkluzivní odolnosti členských států a na posílení sociální politiky a investic, a současně také posílit rozpočet EU o širší portfolio vlastních zdrojů;

17. je přesvědčen, že jak nástroj Next Generation EU, tak VFR a rozpočet EU musí poskytovat investice na sociální cíle, a zejména na sociální pokrok, jak je uvedeno v článcích 3 SEU a 9 SFEU, které jsou stejně ambiciózní jako investice do zelených a digitálních oblastí, a je rovněž přesvědčen, že snižování chudoby a nerovností by mělo být průřezovým aspektem všech rozhodnutí týkajících se výdajů; domnívá se, že v zájmu silného a inkluzivního oživení bude možná nutné posílit redistribuční a stabilizační funkce rozpočtu EU; vyzývá členské státy, aby při svém oživení na vnitrostátní úrovni plně využily všech možností v rámci VFR, nástroje Next Generation EU a systému vlastních zdrojů na podporu sociálních cílů a sociální spravedlnosti, a to s cílem posílit sociální ambice jak VFR, tak Nástroje pro oživení a odolnost; vyzývá členské státy, aby urychlily provádění programů a fondů EU podle VFR na období 2014–2020 a aby urychleně ratifikovaly rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053, a zdůrazňuje, že provádění plánu zavedení nových vlastních zdrojů bude mít zásadní význam pro splacení prostředků vynaložených v rámci nástroje EU na podporu oživení bez zbytečného snížení výdajů EU nebo investic do politik zaměstnanosti a sociálních politik v rámci VFR na období 2021–2027;

Čtvrtek 11. března 2021

18. vítá, že do evropského semestru byly začleněny složky týkající se konkrétních činností v oblasti vzdělávání, kultury, sportu a sdělovacích prostředků prováděných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost; vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala zprávy členských států o pokroku při provádění národních plánů pro oživení a odolnost v rámci evropského semestru s cílem ověřit, do jaké míry byly cíle Nástroje pro oživení a odolnost splněny;

19. zdůrazňuje, že roční strategie pro udržitelný růst na rok 2021 se zmiňuje o potřebě zajistit v rámci EU dosažení cíle spočívajícího v konkurenceschopné udržitelnosti, ale že tento pojem není vymezený jako cíl ve Smlouvách EU a nefiguruje ani v cílech udržitelného rozvoje OSN; požaduje proto, aby Komise plnila ty cíle, které jsou uvedeny v článku 3 SEU a článcích 8 až11 SFEU, jakož i přesněji vymezila odolnost, chápanou jako schopnost nejen odolávat výzvám a zvládat je, ale také provést transformace udržitelným, spravedlivým a demokratickým způsobem ([33]);

20. zdůrazňuje, že sociální pokrok je jedním z cílů EU, jak je stanoveno v čl. 3 odst. 3 SEU; konstatuje, že dohoda o VFR musí náležitě řešit závažné sociální důsledky pandemie COVID-19 a potřebu důrazné reakce, do níž je nutné investovat, aby se zabránilo dalšímu nárůstu nezaměstnanosti, chudoby a sociálního vyloučení a zajistilo se, že nikdo nebude opomenut; zdůrazňuje potřebu zařadit sociální pokrok mezi investiční priority, spolu s ekologickou a digitální transformací, za účelem ochrany všech osob v naší společnosti, zejména těch nejzranitelnějších, před negativním dopadem současné krize a za účelem zmírnění prohlubujících se nerovností; připomíná, že podle odhadů Komise jsou potřeby investic do sociální infrastruktury ve výši 192 miliard EUR, přičemž na zdravotní a dlouhodobou péči připadá 62 % potřebných investic (57 miliard EUR na cenově dostupné bydlení, 70 miliard EUR na zdravotnictví, 50 miliard EUR na dlouhodobou péči a 15 miliard EUR na vzdělávání a celoživotní učení) ([34]); znovu připomíná význam projektů, které vytvářejí pozitivní sociální dopady a posilují sociální začlenění; připomíná, že plány sociálního pokroku musí být zahrnuty do národních plánů pro oživení a odolnost a musí vymezovat provádění evropského pilíře sociálních práv a sociálních investic s cílem snížit investiční deficit v oblasti sociální infrastruktury; zdůrazňuje úlohu Evropského parlamentu jakožto spolunormotvůrce a požaduje, aby byl jeho příspěvek zohledněn a tím se zajistilo demokratické monitorování plánů pro oživení a odolnost; vyzývá členské státy k zavedení mechanismů, jež zaručí dialog s regionálními sociálními partnery;

21. vyzývá členské státy, aby zvýšily své příspěvky na vzdělávání v rámci svého hrubého domácího produktu a aby součástí jejich národních plánů pro oživení a odolnost byly ambiciózní investice do všech úrovní vzdělávání, včetně odborného vzdělávání a přípravy, prohlubování dovedností a rekvalifikace, neboť je tím podmíněno hospodářské oživení, které zároveň podpoří sociální soudržnost a bude řešit nerovnosti;

Sociální rozměr

22. vyzývá Komisi a členské státy, aby se aktivně zabývaly digitální propastí v přístupu k veřejným službám, z nichž mnohé byly během pandemie onemocnění COVID-19 digitalizovány, a to zajištěním podpory EU, včetně podpory finanční, pro sociální inovace na místní úrovni s cílem usnadnit přístup k veřejným službám, mj. budováním kapacit a rozšiřováním inovativních iniciativ směřujících zdola nahoru, které by se zaměřovaly na začleňování občanů do informační společnosti (e-inclusion) a datovou gramotnost, aby se zajistil přístup všech obyvatel EU ke kvalitním, přístupným a uživatelsky vstřícným službám obecného zájmu; zdůrazňuje, že je důležité dále zlepšovat digitální dovednosti a podporovat digitální transformaci podniků a orgánů veřejné správy; zdůrazňuje, že digitalizace veřejných služeb může přispět k usnadnění spravedlivé mobility pracovníků, zejména pokud jde o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, a vyzývá členské státy, aby se zavázaly k provádění této digitalizace; zdůrazňuje, že členské státy by se měly rovněž zaměřit na inovace a investice do lepší konektivity a infrastruktury pro domácnosti ve městech a na venkově a podél hlavních dopravních koridorů;

23. vyzývá členské státy, aby přijaly opatření nezbytná k posílení jejich digitální infrastruktury, konektivity a vzdělávacích metod používaných ve školách, na univerzitách a ve vzdělávacích střediscích, aby urychlily reformy v rámci digitální transformace a zajistily tak její prospěšnost pro všechny obyvatele EU, a aby vyvinuly zvláštní úsilí ke zpřístupnění online vzdělávání pro všechny; v této souvislosti připomíná, že je třeba odpovídajícím způsobem vyškolit učitele, školitele i rodiče,

([33]) Sdělení Komise ze dne 9. září 2020 nazvané „Zpráva o strategickém výhledu 2020 – Zmapování cesty k odolnější Evropě“ (COM(2020)0493).

([34]) Pracovní dokument útvarů Komise ze dne 27. května 2020 nazvaný „Identifikace potřeb pro oživení Evropy“ (SWD(2020)0098).

kteří všichni hrají v digitální transformaci klíčovou úlohu, zejména pokud jde o nové formáty, jako je distanční a kombinovaná výuka; poukazuje na to, že je třeba důkladně posoudit dopad nadměrné expozice digitálnímu světu, a vyzývá k přijetí opatření na podporu lepšího pochopení rizik, která představují digitální technologie, zejména pro děti a mládež; zdůrazňuje, že z dlouhodobého hlediska nemá být přístup k digitálnímu a on-line vzdělávání zamýšlen jako náhrada, ale spíše jako doplněk přímé interakce mezi učiteli a žáky, neboť získání mezilidských a sociálních dovedností může účinně zajistit pouze prezenční výuka;

24. zdůrazňuje, že je třeba, aby Komise a členské státy shromažďovaly lepší a harmonizovanější údaje o počtu osob bez domova v EU, neboť to představuje základ jakékoli účinné veřejné politiky;

25. zdůrazňuje, že je důležité investovat do sociálních práv, což platí i o úsilí o začlenění zásad zakotvených v evropském pilíři sociálních práv, a to při řádném zohlednění jednotlivých sociálně-ekonomických prostředí, rozmanitosti vnitrostátních systémů i úlohy sociálních partnerů;

26. je znepokojen tím, že v důsledku rozsáhlého vyhýbání se daňovým povinnostem nedochází k výběru velké části daňových příjmů; vyzývá Radu, aby urychlila jednání o právních předpisech týkajících se veřejného podávání zpráv podle jednotlivých zemí a společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob a aby přezkoumala jak kritéria Skupiny pro kodex chování pro zdaňování podniků, tak kritéria pro unijní seznam nespolupracujících jurisdikcí;

27. vyzývá Komisi a Radu, aby učinily maximum v boji proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem a pro účinný boj proti škodlivým daňovým praktikám některých členských států;

28. s politováním konstatuje nejasný způsob prezentace údajů ve společné zprávě o zaměstnanosti, neboť údaje jsou často nejednoznačné nebo obtížně srovnatelné, pokud jde o vývoj mezd, produktivitu, kapitálové výnosy a zisky, dotace a daňové úlevy pro společnosti a daňové zatížení práce a kapitálu; upozorňuje na to, že není měřena multifaktorová produktivita; vyzývá členské státy, aby zahrnuly index rovnosti žen a mužů jako jeden z nástrojů evropského semestru a aby strukturální reformy analyzovaly z genderového hlediska; připomíná, že k pochopení nových požadavků, postojů a reakcí je zapotřebí lépe shromažďovat, monitorovat a využívat stávající i nové formy údajů a důkazů; je znepokojen tím, že není k dispozici dostatek referenčních údajů ohledně boje proti diskriminaci a rasismu a zajišťování rovných příležitostí a důstojného života pro všechny skupiny, včetně dětí, a jejich přístupu ke vzdělání; vyzývá Komisi, aby posílila provádění antidiskriminačních právních předpisů, politik a postupů s cílem účinně bojovat proti všem typům diskriminace, včetně anticiganismu, a zachovat v rámci opatření na podporu oživení dobré sociální a kulturní podmínky a dobré podmínky pro duševní a fyzické zdraví;

29. vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily balíček v oblasti udržitelné kvalitní zaměstnanosti, ve kterém zohlední různorodost vnitrostátních postupů a úlohu sociálních partnerů a kolektivního vyjednávání, včetně legislativních iniciativ zaměřených nejen na zvýšení mezd, ale také na zajištění důstojných pracovních podmínek pro všechny, se zvláštním důrazem na práci na dálku, právo na odpojení, rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, dobré duševní rozpoložení v práci, rodičovskou dovolenou a dovolenou za účelem výkonu péče, ochranu zdraví a bezpečnost při práci, práva pracovníků platforem, zajištění kvalitních pracovních míst pro kritické pracovníky a na posílení demokracie na pracovišti a úlohu sociálních partnerů a kolektivního vyjednávání; zdůrazňuje, že jedním z cílů nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost je vytváření kvalitních pracovních míst a že je toho třeba dosáhnout pomocí komplexního balíčku reforem a investic a opatřeními pro zajištění stabilních smluv, důstojných mezd, kolektivního vyjednávání a minimální úrovně sociální ochrany, včetně důstojných důchodů nad hranicí chudoby; vyzývá Komisi, aby tyto ukazatele zahrnula do pokynů pro posuzování sociálního pokroku v národních plánech pro oživení a odolnost; poukazuje na to, že reformy trhu práce prováděné v rámci národních plánů pro oživení a odolnost musí být v souladu s dosažením těchto cílů;

30. konstatuje, že v demografickém kontextu stárnutí obyvatelstva členských států mají pro udržitelnost našich vnitrostátních důchodových systémů zásadní význam makroekonomické politiky, které zajišťují vysokou míru kvalitní zaměstnanosti, jakož i spravedlivé zdanění; zdůrazňuje potřebu další podpory pracujících a podniků, neboť v důsledku krize COVID-19 členské státy nadále usilují o makroekonomickou stabilitu; vyzývá ke koordinovanému přístupu na úrovni EU s cílem zabránit nekalé a nezdravé soutěži ve snižování nákladů na práci a posílit vzestupnou sociální konvergenci ve prospěch všech;

Čtvrtek 11. března 2021

31. zdůrazňuje, že sociální dialog a kolektivní vyjednávání jsou pro zaměstnavatele a odbory klíčovými nástroji, které jim pomáhají vytvářet spravedlivé mzdy a pracovní podmínky, a že silné systémy kolektivního vyjednávání zvyšují odolnost členských států v době hospodářské krize; je pevně přesvědčen, že demokratické, stabilní a sociálně spravedlivé oživení by mělo být založeno na sociálním dialogu, včetně kolektivního vyjednávání; opakuje svůj názor, že členské státy by měly přijmout opatření, která by podpořila vysokou hustotu sítě odborů a zvrátila trend klesající působnosti kolektivního vyjednávání; zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby pracovníci v EU byli chráněni přiměřenými minimálními mzdami, ať již na základě právních předpisů nebo kolektivních smluv, které jim zajistí důstojnou životní úroveň bez ohledu na to, kde pracují; vítá v tomto ohledu návrh směrnice o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii, který předložila Komise a jehož cílem je zvýšit rozsah kolektivního vyjednávání a zajistit, aby pracovníci v Evropské unii byli chráněni minimálními mzdami stanovenými na odpovídající úrovni;

32. vyzývá členské státy, aby přijaly opatření na podporu účinného přístupu k systémům sociální ochrany s cílem zajistit přiměřenou minimální úroveň sociální ochrany pro všechny pracovníky (především zranitelné pracovníky, jako jsou pracovníci v nestandardních formách práce, osoby samostatně výdělečně činné, migranti a osoby se zdravotním postižením), přičemž by se zejména měly řídit doporučením Rady ze dne 8. listopadu 2019 o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně ([35]); nově vítá přijetí uvedeného doporučení jako prvního kroku a závazku Komise konsolidovat systémy sociální ochrany v EU, avšak zdůrazňuje, že je třeba konkretizovat všeobecný přístup k sociální ochraně, zejména v současné obtížné situaci; vyzývá členské státy, aby vytvořily a posílily pobídky, které by přinesly větší pracovní příležitosti pro starší pracovníky, a současně zajistily přiměřenost a udržitelnost důchodových systémů;

33. vyzývá Komisi, aby upřednostnila zveřejnění své strategie pro práva osob se zdravotním postižením, a naléhavě vyzývá členské státy, aby měly na paměti a usilovaly o kompenzaci nepřiměřených negativních dopadů, které opatření přijatá v souvislosti s pandemií mají na zranitelné skupiny;

34. připomíná, že krize COVID-19 vystavila veřejné systémy zdravotní péče členských států bezprecedentnímu tlaku, což podtrhlo důležitost odpovídajícího financování, zejména co nejlepším využitím Nástroje pro oživení a odolnost k posílení připravenosti na krizi a sociální a institucionální odolnosti, ale také důležitost kapacit, dostupnosti, účinnosti a kvality veřejného zdraví a systémů zdravotní péče s dostatečným počtem pracovníků, mimo jiné s cílem urychlit koordinovanou distribuci očkovacích látek do všech členských států a mezi všechny občany a zajistit včasný přístup k nim; vítá v tomto ohledu budování silné zdravotní unie EU; vyzývá členské státy, aby zajistily rovný a všeobecný přístup k vysoce kvalitní zdravotní péči, včetně preventivní, dlouhodobé péče a podpory zdraví, se zvláštním zaměřením na kvalitní péči o starší osoby, zejména prostřednictvím cílených investic do této oblasti a ukončení nejistoty zaměstnání a zneužívání dočasné práce ve zdravotnictví;

35. zdůrazňuje, že řešení pandemie je nezbytným předpokladem pro sociální a hospodářské oživení a pro účinnost úsilí o obnovu; vítá vývoj očkovacích látek proti onemocnění COVID-19, je však velmi znepokojen závažnými případy nedodržování harmonogramu výroby a dodávek; vyzývá k tomu, aby se s očkovacími látkami proti onemocnění COVID-19 zacházelo v praxi jako s veřejnými statky, které musí být zaručeny pro všechny; vyzývá Komisi a členské státy, aby odstranily překážky a omezení v souvislosti s patenty a právy duševního vlastnictví s cílem zajistit masívní výrobu očkovacích látek a jejich včasné dodávky do všech členských států a všem lidem;

36. zdůrazňuje, že rozdíl v zaměstnanosti, rozdíl v odměňování a rozdíl ve výši důchodů žen a mužů je stále extrémně vysoký; zdůrazňuje, že proces evropského semestru a Nástroj pro oživení a odolnost by měly přispět k řešení těchto problémů; vyzývá k posílení rovnosti žen a mužů co nejširším uplatňováním genderového hlediska a žádá Komisi, aby urychlila zavedení účinné, transparentní, ucelené, na výsledky zaměřené a na výkonu založené metodiky, kterou se budou řídit všechny programy EU; vítá záměr Komise zavést závazná opatření týkající se transparentnosti odměňování, včetně indexu rovnosti odměn žen a mužů; naléhavě vyzývá k rychlému přijetí těchto opatření, aby se zabránilo dalším nerovnostem na základě pohlaví; vyzývá členské státy a Komisi, aby podporovaly podnikání žen a usnadnily jim přístup k financování; vyzývá členské státy, aby odblokovaly jednání v Radě o směrnici o zastoupení žen v řídících a dozorčích orgánech;

37. vyzývá Komisi, aby v budoucnu rozšířila doporučení pro jednotlivé země tak, aby zahrnovala i výsledky týkající se zapojení sociálních partnerů v rámci mechanismů stanovování mezd a účinnosti jejich zapojení;

([35]) Úř. věst. C 387, 15.11.2019, s. 1.

38. zdůrazňuje, že včasné, účinné a spravedlivé provádění agendy dovedností EU je klíčové pro podporu zaměstnanosti ve zdravotnictví a pro řešení nedostatku kvalifikovaných pracovníků v nových oblastech pracovní činnosti; varuje však, že plán zaměřený na dovednosti není dostatečný k tomu, aby řešil nárůst nejistého zaměstnání a chudoby pracujících na pracovním trhu EU; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily rozvoj vysoce kvalitních, cenově dostupných a inkluzivních dovedností a odborné přípravy prostřednictvím získávání a vzájemného uznávání kvalifikací a uznávání a validace kompetencí, výsledků učení a diplomů na všech úrovních vzdělávání, jakož i neformálního učení, a to s cílenou podporou a aktivní prací v terénu, zejména pro nejvíce marginalizované skupiny ve společnosti, čímž se zabrání stereotypům; zdůrazňuje, že v celé EU je třeba podporovat postupy celoživotního učení, které budou zásadním prvkem transformace na digitální, zelenou, konkurenceschopnou a odolnou ekonomiku EU;

39. připomíná význam programů EU, jako je záruka pro mladé lidi, jejíž balíček byl nedávno posílen; vyzývá členské státy, aby tento program urychleně provedly v úzkém souladu s fondy EU, jako je Evropský sociální fond plus, s cílem řešit situaci mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, a se zvláštním ohledem na ty, kteří žijící ve venkovských oblastech a regionech s přírodními nebo demografickými omezeními na trhu práce, přičemž cílem je zajistit, aby všichni mladí lidé ve věku do 30 let dostali kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, odborného vzdělávání nebo přípravy, byli schopni rozvíjet dovednosti potřebné pro pracovní příležitosti v široké škále odvětví nebo aby jim byla nabídnuta placená učňovská příprava nebo stáž do čtyř měsíců od okamžiku, kdy se stali nezaměstnanými nebo ukončili formální vzdělávání;

40. vybízí členské státy, aby program EU „Ovoce, zelenina a mléko do škol“ dočasně přizpůsobily uzavření škol tam, kde je toto uzavření nezbytné pro boj s pandemií, aby tak zajistily, že si děti během této doby zachovají zdravé stravovací návyky, předcházely podvýživě dětí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením a podporovaly místní producenty;

41. zdůrazňuje význam horizontální koordinace mezi programy EU a vnitrostátními opatřeními v oblasti sociální spravedlnosti a rovnosti, sociálního rozvoje, boje proti riziku chudoby a sociálního vyloučení, a to i pokud jde o dětskou chudobu a chudobu pracujících, a prevence nedostatku kvalifikovaných pracovních sil a příjmové nerovnosti; poukazuje na to, že ukázkovým příkladem výše uvedené horizontální koordinace je Evropský sociální fond; důrazně však upozorňuje na to, že sociální dopad a dopad na zaměstnanost by měly být hlediskem procházejícím všemi výdajovými programy;

42. zdůrazňuje, že záložní, výpůjční a úvěrové funkce rozpočtu EU, a zejména nástroj EU pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE), jsou dokonalými příklady toho, jak lze úvěrovou kapacitu a pověst rozpočtu EU využít na podporu opatření členských států v souladu s unijními prioritami, zejména za výjimečných okolností způsobených zdravotní a hospodářskou krizí, která nemá v dějinách EU obdoby;

43. vyzývá k lepší koordinaci mezi environmentálními, hospodářskými a sociálními politikami a mezi různými fondy na podporu oživení a strukturálními fondy s cílem zlepšit součinnost a posílit zdroje pro sociální investice, včetně zdrojů zaměřených na zásahové složky v první linii krize, jako jsou kritičtí pracovníci, přičemž by měla být zakotvena zásada nikoho neopomenout; vyzývá Komisi a členské státy, aby do navrhování a provádění opatření souvisejících s evropským semestrem zapojily na vhodných úrovních všechny příslušné vnitrostátní, regionální a místní orgány, zejména opatření v oblasti zdravotnictví a sociální oblasti, které často nejsou zahrnuty do ekonomických a fiskálních hledisek;

44. vítá zahrnutí cenové dostupnosti bydlení do evropského semestru; vyzývá Komisi, aby navrhla rámec EU pro vnitrostátní strategie v oblasti bezdomovectví, a dále vyzývá členské státy, aby přijaly zásadu „Bydlení především“, která pomáhá podstatně snížit míru bezdomovectví tím, že upřednostňuje poskytování trvalého bydlení lidem bez domova, předkládá způsoby, jak bojovat proti energetické chudobě, zastavuje vystěhovávání a ukončuje kriminalizaci bezdomovectví; kromě toho zdůrazňuje, že je třeba lépe a harmonizovanějším způsobem shromažďovat údaje o osobách bez domova v EU; vyzývá Komisi a členské státy, aby předložily konkrétní návrhy na odpovídající řešení problému energetické chudoby v souvislosti se Zelenou dohodou pro Evropu;

45. vyzývá Komisi, aby předložila nástroj ke zmírnění dopadů asymetrických šoků, který bude dlouhodobě účinný, jako přiměřený a proveditelný systém pojištění (zajištění) nezaměstnanosti, který by byl schopen podpořit vnitrostátní systémy, pokud by část EU prošla dočasným hospodářským otřesem; zdůrazňuje zásadní význam podpory investic a přístupu k financování v EU, s cílem pomoci malým a středním podnikům s obtížemi v oblasti solventnosti, vytvářet pracovní místa ve strategických odvětvích a podporovat územní, hospodářskou a sociální soudržnost v EU; poukazuje na skutečnost, že za účelem zmírnění důsledků krize COVID-19 pro zaměstnanost by mohly být uvolněny prostředky z nového Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům; vyzývá proto členské státy, aby Komisi rychle předložily žádosti o financování podpory pracovníků v EU, kteří přišli o zaměstnání v důsledku COVID-19, za účelem jejich přeškolení, rekvalifikace a opětovného začlenění na trh práce;

46. vítá skutečnost, že Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci je využíván také v reakci na tuto pandemii tím, že podporuje potřeby podniků v EU v oblasti restrukturalizace; konstatuje, že limit propuštěných pracovníků, který je nutný pro přístup k fondu, byl snížen na nejméně 200 pracovníků a že tento nástroj EU by mohl pomoci financovat individualizovaná podpůrná opatření, jako jsou kurzy odborné přípravy přizpůsobené konkrétním potřebám, programy rekvalifikace a zvyšování kvalifikace; vyzývá zapojené orgány EU, aby byly flexibilní a rychle analyzovaly žádosti o aktivaci, aby se zajistilo, že doba potřebná pro uvolnění prostředků z fondu bude omezena na minimum;

47. zdůrazňuje, že fenomén odlivu mozků prohlubuje rozdíly v hospodářském a sociálním rozvoji v EU; vyzývá Komisi, aby posoudila odliv mozků v některých regionech a odvětvích a případně navrhla podpůrná opatření a aby podpořila mobilní pracovníky tím, že zajistí volný pohyb pracovníků bez omezení a posílí přenositelnost práv a nároků; žádá Komisi, aby předložila návrh na digitální číslo sociálního zabezpečení EU;

48. upozorňuje, že je třeba poskytnout zvláštní podporu mediálnímu odvětví, které hraje klíčovou úlohu v našich demokraciích, a to způsobem, který bude respektovat a podporovat svobodu a pluralitu sdělovacích prostředků v době, kdy on-line prostředí stále více ovládá několik velkých hráčů s rostoucí tržní silou a mobilními daňovými základnami, což někdy brání schopnosti mnoha menších společností v EU nastartovat a rozvíjet svou činnost v rámci jednotného trhu, jak je zdůrazněno ve sdělení Komise o roční strategii EU pro udržitelný růst 2021 ([36]); upozorňuje členské státy na konkrétní opatření stanovená v akčním plánu Komise pro média, který byl představen dne 3. prosince 2020 s cílem pomoci odvětví televizního, rozhlasového a zpravodajského vysílání a odvětví kinematografie zotavit se z velké ztráty příjmů z reklamy, k níž došlo v důsledku lockdownu způsobeného pandemií, a podpořit jejich produkci a distribuci digitálního obsahu;

49. poukazuje na to, že by měly být zváženy podmínky spravedlnosti pro společnosti, které chtějí získat přístup k veřejným prostředkům a podpoře, aby se zabránilo tomu, že tato podpora bude poskytována společnostem se sídlem v jurisdikci uvedené v příloze I závěrů Rady o revidovaném unijním seznamu jurisdikcí nespolupracujících v daňové oblasti ([37]), a upozorňuje na to, že by tyto podmínky neměly bránit kolektivnímu vyjednávání, účasti pracovníků nebo spolurozhodování v podnikových rozhodovacích procesech v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zvyklostmi a měly by být podmíněny zachováním stejné úrovně pracovních a zaměstnaneckých podmínek a práv, včetně ochrany před propouštěním a snížením mezd, a neměly by být vypláceny žádné bonusy manažerům ani dividendy akcionářům;

50. zdůrazňuje, že hodnocení stavu právního státu a účinnosti justičního systému by proto mělo být i nadále součástí evropského semestru;

o

o o

51. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

([36]) Sdělení Komise ze dne 17. září 2020 nazvané „Roční strategie pro udržitelný růst 2021“ (COM(2020)0575).
([37]) Úř. věst. C 64, 27.2.2020, s. 8.